

Verslag gesprek met de heer R.A.A. Jetten met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

De heer Jetten verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Hij bepleit de snelle vorming van een meerderheidskabinet dat recht doet aan de uitslag van de verkiezingen. Uit de uitslag van de verkiezingen spreekt de behoefte van de kiezer aan een stabiel kabinet dat optimisme en verbinding uitstraalt en dat daadkracht toont op onderwerpen waarop het in de afgelopen periode niet gelukt is vooruitgang te boeken. Hij denkt daarbij onder meer aan: woningbouw, onderwijs, klimaat, migratie en investeringen in economie en kansen voor iedereen.

De heer Jetten adviseert een meerderheidscoalitie in de Tweede Kamer bestaande uit D66, VVD, GL-PvdA en CDA verder te verkennen. Hij acht deze variant passend bij de verkiezingsuitslag. Een coalitie van D66 met drie partijen ter rechter zijde van D66 kan niet op een meerderheid in de Tweede Kamer rekenen en heeft niet zijn voorkeur. De heer Jetten noemt ook de mogelijkheid van een meerderheidscoalitie bestaande uit D66, GL-PvdA, CDA, JA21 en CU.

Nu er verschillende meerderheden mogelijk zijn acht de heer Jetten het in deze fase niet zinvol om mogelijke minderheidscoalities te onderzoeken. Hij acht een constructieve samenwerking met de Eerste Kamer mogelijk ook zonder een coalitiemeerderheid aldaar.

In verband met fundamentele verschillen in opvattingen over de democratische rechtstaat sluit de heer Jetten samenwerking met de PVV en FvD uit. Samenwerking met BBB vindt hij om andere inhoudelijk grote verschillen niet voor de hand liggend.

Verslag gesprek de heer G. Wilders met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

De heer Wilders verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. De heer Wilders wijst er op dat twee partijen, dat zijn D66 en PVV, naar alle waarschijnlijkheid als grootste partijen zijn geïndigd met ieder 26 zetels. De heer Wilders vindt het daarom gerechtvaardigd dat deze twee grootste partijen de kans krijgen om mee te regeren. Het is volgens de heer Wilders zeer onrechtvaardig en ongepast dat partijen bij voorbaat worden uitgesloten. De PVV sluit geen enkele partij bij voorbaat uit en werpt geen enkele blokkade op. De PVV is bereid met iedere andere partij in een coalitie samen te werken die bereid is ongekend streng en hard asiel- en immigratiebeleid te voeren. Op andere dossiers is de PVV, binnen de grenzen van de redelijkheid, bereid compromissen te sluiten. De heer Wilders hoopt van harte om toch te worden uitgenodigd om te onderhandelen voor de vorming van een coalitie en kabinet. Een centrum-rechtskabinet met de PVV ligt daarbij voor de hand. Als de PVV door andere partijen wordt uitgesloten dan gaat de PVV oppositie voeren. De PVV gaat niet gedogen.

Verslag gesprek met mevrouw D. Yeşilgöz-Zegerius met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius verwijst naar haar brief (bijgevoegd) met onder meer haar duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Uit de uitslag van de verkiezingen spreekt naar haar oordeel de sterke wens van Nederland om snel te komen tot een stabiel kabinet dat daadkrachtig komt tot oplossingen van bestaande problemen. Daartoe behoren de bescherming van de portemonnee, meer woningbouw, de versterking van economie en overheidsfinancien, ruimte voor het MKB en ondernemers, de beperking van migratie en de veiligheid van Nederland in de wereld. Ook benadrukt zij het belang van de sociale zekerheid en de zorg.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius is voorstander van verder onderzoek naar een coalitie ten minste bestaande uit D66, VVD, CDA en JA21. Daarmee wordt recht gedaan aan de verkiezingsuitslag. Deze partijen delen voldoende inhoudelijke uitgangspunten om tot overeenstemming en stabiliteit te kunnen komen. Wat haar betreft adviseert de verkenner dan ook dat deze partijen inhoudelijke besprekingen met elkaar openen. Het is mogelijk dat een vijfde partij deelneemt aan deze coalitie. Zij heeft nu geen sterke voorkeur voor welke partij dit zou kunnen zijn.

Een samenwerking van de VVD in een coalitie met GL-PvdA acht zij uitgesloten op grond van inhoudelijke en politieke verschillen met GL-PvdA. Voorts benadrukt zij op inhoudelijke gronden steeds voor een centrumrechtse coalitie te hebben gepleit.

Onderzoek naar minderheidscoalities in de Tweede Kamer acht Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius op dit moment niet wenselijk nu er meerderheidscoalities – al dan niet met deelname van de VVD - mogelijk zijn. Ten aanzien van de Eerste Kamer is Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius van oordeel dat het in de praktijk mogelijk is gebleken steeds constructieve samenwerking te vinden ook vanuit een minderheid in de senaat. Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius sluit samenwerking in een coalitie of steun aan een coalitie met de PVV uit.

Verslag gesprek de heer J.F. Klaver met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

De heer Klaver verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. De heer Klaver wijst er op dat een progressieve partij de verkiezingen heeft gewonnen. De samenleving heeft een sterke behoefte aan samenwerking tussen partijen zodat maatschappelijke problemen kunnen worden aangepakt en opgelost. De heer Klaver geeft de voorkeur aan de vorming van een meerderheidskabinet met ruime steun in de Tweede Kamer, en dat in staat is tot een vruchtbare samenwerking met de Eerste Kamer. Een nieuwe generatie politici kan bijdragen aan het realiseren van de belofte van een nieuwe politieke cultuur. Een belangrijke opdracht voor de aankomende kabinetsperiode is het vormen van een daadkrachtig bestuur. Daadkrachtig bestuur is meer dan de optelsom van het aantal zetels. Vertrouwen tussen personen en professionaliteit van partijen zijn belangrijk. GroenLinks-Partij van de Arbeid wil graag een bijdrage leveren om Nederland vooruit te helpen.

Verslag gesprek de heer H. Bontenbal met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

De heer Bontenbal verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Hij stelt dat de verkiezingsuitslag duidelijk maakt dat Nederland behoefte heeft aan constructieve politiek gericht op samenwerking en resultaat. Het is daarom nodig dat partijen op kortst mogelijke termijn en zorgvuldig tot afspraken over stabiele samenwerking komen. Die stabiliteit kan zijn gebaseerd op een combinatie van inhoudelijke overeenstemming, een zetelaantal in de Tweede Kamer en onderlinge persoonlijke verhoudingen

De heer Bontenbal ziet verschillende mogelijkheden om tot een stabiele samenwerking in een coalitie te komen. Te denken is onder meer aan: D66, VVD, CDA, JA21 al dan niet met een vijfde partij of aan: D66, GL-PvdA, VVD CDA of aan: D66, GL-PvdA, CDA, JA21, CU. Hij stelt voor om in de volgende fase te komen tot een gezamenlijke agenda van mogelijke coalitiepartners. De heer Bontenbal vindt het aanpakken van woningnood, grip op migratie, investeringen in (internationale) veiligheid evenals investeringen in de economie en landbouw van de toekomst daarbij van belang.

De heer Bontenbal heeft nu geen voorkeur voor onderzoek naar een minderheidscoalitie in de Tweede Kamer, maar sluit dit niet uit indien onvoldoende voortgang wordt geboekt bij de totstandbrenging van een meerderheidscoalitie. De heer Bontenbal ziet mogelijkheden voor een vruchtbare samenwerking met de Eerste Kamer ook zonder een coalitiemeerderheid aldaar. Hij sluit samenwerking met de PVV en FvD uit omdat zij, naar zijn oordeel, de democratische rechtstaat en het democratische ethos onvoldoende respecteren en in praktijk brengen.

Verslag gesprek de heer B.J. Eerdmans met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

De heer Eerdmans verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. De heer Eerdmans wijst er op dat mensen in meerderheid op centrumrechtse partijen hebben gestemd. Linkse partijen hebben zetels verloren. De heer Eerdmans heeft de voorkeur voor de vorming van een centrumrechts meerderheidskabinet. JA21 is zeer bereid tot een dergelijke coalitie toe te treden. Verder adviseert de heer Eerdmans niet bij voorbaat partijen als de PVV uit te sluiten. JA21 sluit zelf geen enkele andere partij bij voorbaat uit.

Verslag gesprek mevrouw L.G. de Vos met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

Mevrouw De Vos verwijst naar haar brief (bijgevoegd) met onder meer haar duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Mevrouw De Vos heeft in recente verkiezingen steeds grote verschuivingen onder kiezers gezien. De kiezer is zoekende en het vertrouwen in de politiek is zeer laag. Zij vindt dit een groot probleem. Mevrouw De Vos is mede hierom voorstander van wezenlijke wijzigingen in de werkwijze van de Tweede Kamer. Zij pleit ervoor dat de Tweede Kamer in een serie stemmingen richting kiest op belangrijke onderwerpen en vervolgens uit haar eigen midden een Minister-President kiest. De Minister-President benoemt vervolgens ministers in samenspraak met partijen in de Tweede Kamer. Een dergelijk breed gedragen kabinet kan bijdragen aan cohesie in de samenleving en de polarisatie doorbreken. Voor mevrouw De Vos is van belang dat het nieuwe kabinet de massa-immigratie stopt, het klimaat- en stikstofbeleid stopt, de soevereiniteitsoverdracht aan de EU stopt en terugdraait en lastenverlichting realiseert. Voorts hecht mevrouw De Vos sterk aan de invoering van een bindend en initiërend referendum. Indien het tot coalitievorming komt heeft zij een voorkeur voor een minderheidscoalitie boven een meerderheidscoalitie omdat de positie van de Tweede Kamer tegenover een minderheidscoalitie sterker is. Mevrouw De Vos is bereid met elke partij het gesprek aan te gaan over elke vorm van samenwerking mits op basis van inhoud. Met name het realiseren van de invoering van een bindend en initiërend referendum is hierbij voor Forum voor Democratie erg belangrijk. Als vervolgstap is mevrouw De Vos voorstander het organiseren van een serie stemmingen bij het debat over de verkiezingsuitslag, zoals hierboven beschreven, op basis van voorstellen die de Tweede Kamer zelf aandraagt. De verkenner kan tevens een rol spelen in het inventariseren van de onderwerpen die door partijen van belang worden geacht en hiertoe een voorstel aanleveren voorafgaand aan het debat.

Verslag gesprek mevrouw C.A.M. van der Plas met verkenner W. Koolmees, d.d. 05-11-2025

Mevrouw van der Plas verwijst naar haar brief (bijgevoegd) met onder meer haar duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Mevrouw Van der Plas wijst er op dat de partijen in het midden fors hebben gewonnen, partijen links stevig hebben verloren en rechts beduidend groter blijft dan links maar iets inlevert. Mevrouw Van der Plas adviseert te onderzoeken of met middenrechtse partijen een coalitie kan worden gevormd. Op dit moment past BBB bescheidenheid. BBB is daarom niet als eerste aan de beurt voor de vorming van een coalitie. Verder benadrukt mevrouw Van der Plas dat partijen als PVV en FVD niet bij voorbaat moeten worden uitgesloten. Het uitsluiten van partijen past niet bij een democratie. Het is belangrijk dat alle kiezers serieus worden genomen. BBB sluit zelf geen enkele andere partij bij voorbaat uit. De opdracht voor een nieuw kabinet is het voortzetten van de ingeslagen weg van het huidige kabinet op de belangrijke onderwerpen stikstofbeleid, waaronder het invoeren van de rekenkundige ondergrens, een toekomst voor boeren en jonge boeren, aandacht voor voedselzekerheid, het schrappen van de regeldruk voor ondernemers, een streng asiel en migratiebeleid, de hersteloperaties voor Groningen en Toeslagen en de voorgenomen meer dan halvering van het eigen risico in de zorg. Verder vraagt mevrouw Van der Plas aandacht voor de regio's. Voorstellen voor het onteigenen van landbouwgrond op basis van stikstof zal BBB niet steunen.

Verslag gesprek met de heer S.R.T van Baarle met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

De heer Van Baarle verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Naar zijn oordeel is de uitslag van de verkiezingen een afstraffing van een extreemrechts experiment waarvoor in de samenleving en nu ook in de Tweede Kamer onvoldoende draagvlak bestaat. Het is de opdracht van de nieuwe Tweede Kamer om koers te zetten naar gelijke rechten voor alle Nederlanders. Voor de heer Van Baarle zijn in ieder geval de volgende thema's van belang: kansengelijkheid en antidiscriminatie in brede zin, steun aan de Palestijnen en verbeteringen van de koopkracht voor mensen die nu moeilijk rondkomen. Daarbij is ook de zorg voor betaalbare woningen van belang.

De heer Van Baarle is voorstander van het zoeken van meerderheden met een zo progressief mogelijke combinatie van partijen. Indien er daarbij een beroep wordt gedaan op zijn partij is zij bereid verantwoordelijkheid te nemen in het landsbestuur mits zij hiermee voldoende van haar idealen kan realiseren. De heer Van Baarle wijst erop dat zijn partij op lokaal niveau bestuursverantwoordelijkheid draagt. De heer Van Baarle is alleen bereid het gesprek over coalitievorming aan te gaan met partijen die de rechtstaat onderschrijven, discriminatie in alle vormen afwijzen en Israël niet onbestraft laten. Samenwerking met de PVV en FVD wordt door de heer Van Baarle op voorhand uitgesloten. Een (minderheids)coalitie over (centrum)rechts zal de heer Van Baarle niet steunen. Een eventuele andere minderheidscoalitie zal de heer Van Baarle beoordelen op inhoud. Uit ervaring van de afgelopen periode blijkt dat met de Eerste Kamer constructieve samenwerking mogelijk is ook zonder meerderheid in de senaat.

De heer Van Baarle is voorstander van een vervolgstap waarbij op het initiatief van tenminste de grootste partij langs de lijnen van de inhoud wordt gezien welke partijen zijn samen te brengen.

Verslag gesprek mevrouw M.H. Bikker met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

Mevrouw Bikker verwijst naar haar brief (bijgevoegd) met onder meer haar duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Mevrouw Bikker wijst er op dat het vertrouwen van mensen in de politiek in de afgelopen jaren ernstig is gedaald. Alle honderdvijftig Kamerleden dragen de verantwoordelijkheid om daar verandering in aan te brengen. Lange formaties dragen niet bij aan het opbouwen van vertrouwen van mensen in de politiek noch tussen politici onderling. De ChristenUnie ziet als belangrijkste opdracht voor de aankomende kabinetsperiode om daadwerkelijk aan de slag te gaan met onder meer betaalbare woningen, investeringen in Defensie, het vereenvoudigen van belastingen en toeslagen en het aanbrengen van balans tussen economie en ecologie. De verharding, polarisatie en nervositeit in de samenleving vragen om betrouwbare politiek en een landsbestuur dat daadwerkelijk problemen aanpakt. Hiervoor zijn nodig opbouwende partijen, een politiek van zelfbeheersing en de durf om op een aantal belangrijke thema's keuzes te maken. De ChristenUnie past, gelet op de verkiezingsuitslag en het verkregen aantal van drie zetels, bescheidenheid bij de vorming van een coalitie en kabinet. Vanuit de Tweede Kamer zal de ChristenUnie constructief bijdragen. De ChristenUnie zal geen gedoogconstructie aangaan. Mevrouw Bikker wijst op de redenen van bestaan van de ChristenUnie en de waarde die zij hecht aan artikel 23 in de Grondwet in relatie tot onderwijsvrijheid en de positie van de ChristenUnie bij vraagstukken van medische ethiek. Vanwege de uitingen en gedragingen van de PVV en FVD in relatie tot de democratische rechtsstaat, zal de ChristenUnie geen steun verlenen aan een kabinet waar deze partijen deel van uit maken. Een meerderheid in de Eerste Kamer kan behulpzaam zijn voor een nieuw kabinet maar is geen noodzakelijke randvoorwaarde voor coalitie- en regeringsvorming. Een minderheidskabinet kan werkbaar zijn met daarbij aangetekend dat de ChristenUnie, gelet op het aantal van drie zetels, geen onderdeel zal uitmaken van een minderheidskabinet.

Verslag gesprek de heer J.P. Dijk met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

De heer Dijk verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Hij acht de uitslag niet gemakkelijk en wijst in dit verband op de verdeeldheid in Tweede Kamer en samenleving. Hij wijst er voorts op grote problemen die al langere tijd bestaan: het tekort aan betaalbare woningen, kosten van levensonderhoud, bestaansonzekerheid en werkdruk in zorg en onderwijs; een betaalbaarheids crisis van de werkende klasse. Daarbij maakt de heer Dijk zich zorgen over plannen van sommige partijen waarvoor de rekening – bijvoorbeeld door een stapeling van bezuinigingen op de zorg - eenzijdig neergelegd wordt bij de werkende klasse. Dit zou tot verdere polarisatie aanleiding kunnen geven.

De heer Dijk heeft geen voorkeur voor een specifieke coalitie, wel voor het bij elkaar brengen van partijen langs de lijnen van de inhoud. Deelname van de SP aan een coalitie ligt – gegeven het verkiezingsresultaat - niet voor de hand. De heer Dijk zal plannen van een kabinet vanuit de oppositie op zijn merites beoordelen. De heer Dijk is voorstander van een klassieke verhouding tussen een meerderheidscoalitie en een oppositie en ziet dan ook geen reden een minderheidscoalitie te onderzoeken. Een meerderheid in de Eerste Kamer is voor een coalitie belangrijk, maar niet noodzakelijk, aldus de heer Dijk.

Als vervolgstap acht de heer Dijk een verder onderzoek naar een meerderheidscoalitie aangewezen. Hetzij doordat alle mogelijk betrokken partijen met elkaar spreken, hetzij door met een deel van hen aan te vangen.

Verslag gesprek de heer Ch. Stoffer met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

De heer Stoffer verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. De heer Stoffer wijst er op dat de meeste mensen hebben gekozen voor partijen in het midden of rechts van het midden van het politieke spectrum. Coalitie- en regeringsvorming door partijen uit het midden en of ter rechterzijde doet daarom recht aan de verkiezingsuitslag. Verder wijst de heer Stoffer op de betekenis van de uitslag van de PVV. In de verkenning moet niet lichtvoetig tot uitsluiting van de PVV worden besloten. Getalsmatig ligt het voor de hand voor de coalitie- en regeringsvorming een motorblok te vormen bestaande uit de partijen D66, VVD en CDA. Vervolgens moet worden bezien op welke wijze en met welke partijen stabiliteit kan worden gevonden. De vorming van een meerderheidskabinet heeft de voorkeur van de SGP. Een combinatie die optelt tot vijfenzeventig zetels hoeft niet onoverkomelijk te zijn. De positie van de Eerste Kamer is belangrijk. Het licht daarom in de rede bij de coalitievorming te koersen op het ten minste in het zicht hebben van een meerderheid. Deelname van de SGP aan een coalitie ligt, gelet op de verkiezingsuitslag en de behaalde drie zetels, niet voor de hand. De SGP zal voorstellen op de inhoud beoordelen. De heer Stoffer benoemt het grote belang dat zijn partij hecht aan de klassieke rechten en vrijheden van burgers en de beschermwaardigheid van het leven. De SGP heeft op deze thema's grote zorgen. Verder benoemt de heer Stoffer de zienswijze van de SGP voor de stikstofaanpak als een belangrijk onderwerp voor de aankomende periode. De wijze waarop een aankomend kabinet omgaat met deze belangrijke onderwerpen is bepalend voor de positie van de SGP.

Verslag gesprek mevrouw E. Ouwehand met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

Mevrouw Ouwehand verwijst naar haar brief (bijgevoegd) met onder meer haar duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Mevrouw Ouwehand ziet dat de verkiezingen natuurlijk een nieuw kabinet zullen moeten opleveren maar wijst er op dat allereerst bezinning op het belang van de democratische rechtstaat noodzakelijk is. Dit omdat naar haar oordeel een groep partijen een niet rechtstatelijke opstelling heeft gekozen. Zij acht een dergelijke opstelling dan wel het accommoderen ervan ook een bedreiging van de nationale veiligheid. Zij verwijst daarbij naar de analyses van de NCTV. Deze opstelling van een aantal partijen gaat samen met het schrappen van beleid voor zeer belangrijke en urgente onderwerpen zoals klimaatverandering, dierenwelzijn en de achteruitgang van de staat van de natuur.

Mevrouw Ouwehand stelt dat het aan D66 is om te zoeken naar een meerderheidscoalitie. Omdat zij meent dat eerst het probleem op tafel moet komen dat sommige partijen die in aanmerking willen komen voor regeringsdeelname de democratische rechtsstaat onvoldoende respecteren, is het in haar ogen nog te vroeg om de stap te zetten naar een advies over welke partijen met elkaar een coalitie zouden moeten vormen. Mevrouw Ouwehand is bereid tot samenwerking met partijen die de democratische rechtstaat respecteren en een groen programma steunen. Naar het oordeel van mevrouw Ouwehand sluiten partijen die zich niet houden aan de grenzen van de democratische rechtstaat zichzelf uit van samenwerking met de Partij voor de Dieren. Voor dergelijke partijen zou geen plaats moeten zijn in enige regeringscoalitie.

Verslag gesprek de heer J.A. Struijs met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

De heer Struijs verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. De heer Struijs spreekt grote zorgen uit over het lage vertrouwen van mensen in de politiek. Het lage vertrouwen is een belangrijke waarschuwing aan de politiek. Er ligt een grote opdracht het vertrouwen te herstellen. Alle inzet moet er daarom op gericht zijn een stabiele regering te vormen. De grondhouding van 50PLUS is positief en constructief. De heer Struijs spreekt de voorkeur uit voor de vorming van een motorblok door de partijen D66, VVD en CDA waarna verder kan worden bezien op welke wijze en door welke partijen steun kan worden gegeven aan voorstellen. De heer Struijs doet hiervoor een aantal voorstellen in zijn brief. De fractie van 50PLUS sluit geen enkele andere partij bij voorbaat uit. Een minderheidskabinet kan tot de mogelijkheden behoren. Voor 50PLUS is het denkbaar dat zij deelnemen aan een meerderheidsregering dan wel als een vaste gedoogpartner opereren van een minderheidsregering of anders de positie van constructieve oppositie innemen. 50PLUS zal niet als partij deelnemen aan een minderheidskabinet. De heer Struijs hecht grote waarde aan de positie van de Eerste Kamer om redenen van deskundigheid, inbreng en senioriteit. Een meerderheid in de Eerste Kamer op voorhand is geen noodzakelijke randvoorwaarde voor regeringsvorming. Als opdracht voor de aankomende periode hecht 50PLUS groot belang aan ondersteunend beleid voor pensioenen, zware beroepen, het bouwen van woningen voor senioren, preventiebeleid in de gezondheidszorg en langetermijnbeleid om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen.

Verslag gesprek de heer L.A.J.M. Dassen met verkenner W. Koolmees, d.d. 06-11-2025

De heer Dassen verwijst naar zijn brief (bijgevoegd) met onder meer zijn duiding van de uitslag van de verkiezingen en de hieraan te verbinden gevolgen. Hij ziet in de uitslag twee tendensen. Enerzijds de winst van partijen in het midden met een ambitie om een stabiel midden kabinet te formeren en anderzijds het feit dat radicaal rechts als geheel ongeveer even groot is gebleven in de Tweede Kamer.

De heer Dassen spreekt de hoop uit dat D66, GL-PvdA, VVD en CDA met elkaar in gesprek gaan. Ten aanzien van een coalitie van D66, VVD, CDA en JA21 constateert hij dat het behalve aan een meerderheid mogelijk ook ontbreekt aan gemeenschappelijk standpunten. Hij acht het van belang dat het nieuwe kabinet besluitvaardig is op in ieder geval de onderwerpen: klimaat, stikstof/landbouw, wonen, digitalisering, defensie/veiligheid, Europese hervormingen en het sociale stelsel/toeslagen. Hij wijst, gegeven de standpunten van sommige partijen, voorts op het onverminderde belang van waarborgen voor de rechtstaat.

Bij een minderheidscoalitie acht de heer Dassen complex onder meer omdat het realiseren van de noodzakelijke steun per onderwerp moeilijk te realiseren is. De heer Dassen is bereid tot het gesprek over samenwerking met alle partijen met uitzondering van PVV en FvD. Met JA21 acht hij de kans op overeenstemming nihil.